

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Journalen NB14

Citation: Kierkegaard, Søren: "Journalen NB14", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 22*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Jette Knudsen; Johnny Kondrup; Alastair McKinnon, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2005 .
Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-nb14-txt-shoot-id51c26027-06c2-45fd-98b8-a5129d26eabb.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 22

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

Luthers Lære om Troen

svarer egl. til den Forvandling, der foregaaer naar man bliver Mand og ikke mere er Yngling; hans Lære om Troen er Manddommens Religieusitet.

Som Yngling er det En dog som var det muligt at naae Idealet, naar man blot redeligt af yderste Evne stræbte; der er et barnlig, om jeg saa tør sige, Lige-Forhold mellem mig og Forbilledet, naar jeg blot af yderste Evne vil. Her ligger Middelalderens Sandhed. Den troede saa fromt paa, at naae det ved virkelig at give Alt til de Fattige, ved at gaae i Kloster o: s: v:.

Men Manddommens Religieusitet er en Potens høiere, og just derfor kjendelig paa, at den føler sig et Stadium længere borte fra Idealet.

Altsom Individet udvikles, bliver Gud ham uendeligere og uendeligere, føler han sig længere og længere borte fra Gud.

Læren om Forbilledet kan saa ikke mere ligefrem indtage den første Plads. Først kommer saa Troen, Xstus som Gave. Idealet bliver saa uendelig ophøiet, at al min Stræben forvandler sig for mig selv til et afsindigt Intet, hvis det skulde være for at ligne det, eller til en Slags gudfrygtig Spøg, om jeg end redeligt stræber.

Dette udtrykkes ved: at jeg hviler ene og alene i Troen. Ynglingen mærker ikke, hvor uhyre Opgaven er, han begynder frisk væk, og i den fromme Illusion, at det skal nok lykkes ham. Den Ældre fatter uendelig dybt Afstanden mellem sig og Idealet – og nu maa »Troen« først gaae imellem, som det, hvori han egl. hviler, Troen, at der er gjort Fyldest, Troen, at jeg frelses ved Troen alene.

Saaledes har Luther fuldeste Ret, er et Vendepunkt i Religieusitetens Udvikling.

Men Misvisningen i vore Tidens Religieusitet er, at man saa i den Grad gjør Troen til en Inderlighed, at den egl. reent gaaer ud, at Livet faaer Lov til mir nichts og Dir nichts at gestalte sig reent verdsligt, og at man istedetfor Troen substituerer en Forsikkring om Troen.

Saaledes har jeg tildeels tidligere forstaaet min Stilling ved at forstaae Luther, men nu forstaaer jeg det først fuldere. Ogsaa jeg har været en Yngling, og det var mig som var Idealet En dog nærmere, indtil jeg i dybeste Forstand blev ydmyget under Idealet – og nu maatte Læren om »Naaden« ret vise sig for mig. Ret

har jeg derimod havt og har jeg i al min Polemik mod hele det moderne Spilfægterie.

Som det enkelte Msk, saaledes behøver Slægten ogsaa Repetitioner, ell. Repetenter, for at bevare Continuerlighed. Genierne ere egl. saadanne Repetenter. De udvikles langt langsommere end andre Mske, gennemløbe virkelig de verdenshistorisk tilbagelagte Grund-Existens-Former. Just deri ligger deres Betydning som Correctiver. Medens Genierne prophetisk udvise det Tilkommende, gjøre de det just ved Hjælp af en dybere Erindring af det Tilbagelagte. Al Udvikling er vel ikke Tilbagegang men en Gaaen tilbage, og dette er Primitivitet.

Ynglingens Alvor er flux, bona fide at begynde paa at ville ligne Idealet; Den Ældres Alvor er først at sætte Troen imellem som Respekts-Udtrykket for den qualitative Forskjel mell. al hans Stræben og Idealet. Det Moderne er Spilfægterie ved Hjælp af at forvandle Troen til en fingeret Inderlighed.